

PROTOCOL MEER- EN HOOGBEGAAFDHEID

't Busseltje

scherpe waarneming

autonoom

kritisch creatief

brede interesse intens

hoogbegaafd

sterk rechtvaardigheidsgevoel

veel ideeën

leergierig

gevoelig

origineel

rijke fantasie

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
1. Doelgroep.....	4
2. Ontwikkelingsvoorsprong bij kleuters.....	5
2.1 Signalering:.....	5
2.2 Diagnostisering en begeleiding:	5
3. Meer- en hoogbegaafdheid groep 3 tot en met 8	7
3.1 Signalering:.....	7
3.2 Diagnostisering en begeleiding volgens het DHH model.	7
4. De routing van OBS 't Busseltje.....	9
4.1 Verrijking	9
4.2 Wanneer komt een leerling in aanmerking voor de verdiepte groep?	9
4.2.1 We hebben criteria vastgesteld voor deelname aan de verdiepte groep.....	10
4.3 Ons aanbod in de verdiepte groep.....	10
4.4 Activiteiten in de verdiepte groep	11
4.5 Aanmelding en werkwijze 't Lab?.....	12
4.5.1 Aanmeldprocedure en doelgerichte samenwerking tussen 't Lab en de reguliere klas.	12
4.6 Aanmeldprocedure Het Facet	13
4.6.1 Criteria voor Toelating Het Facet:	13
4.6.2 Oriëntatietraject opstarten	13
Bijlage 1	14
De module Quickscan.....	14
Bijlage 2	15
Checklist onderpresteerders	15

INLEIDING

Passend onderwijs houdt in dat scholen aandacht hebben voor de onderwijsbehoeften van iedere leerling. Ook meer-en hoogbegaafde kinderen hebben hier recht op. Dit protocol beschrijft de signalering, diagnostisering, begeleiding en routing van meer- en hoogbegaafde kinderen op onze school. Middels dit protocol willen we onze afspraken vastleggen en borgen. Daarnaast willen we ouders informeren over onze manier van werken. Het protocol is een leidraad. Ieder kind is anders, iedere situatie is anders. Steeds zullen we zorgvuldig afwegen hoe te handelen bij dit kind in deze situatie.

1. DOELGROEP

Hoogbegaafdheid is een complex begrip, omdat het iets zegt over iemands persoonlijkheid en diens omgeving. Beide factoren beïnvloeden iemands prestatie. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen hoog intelligente leerlingen (IQ 115-130) en hoogbegaafde leerlingen (IQ >130). Het verschil tussen beide groepen is dat hoogbegaafde leerlingen niet alleen over een hoge intelligentie beschikken, maar ook vaker een aantal specifieke persoonlijkheidskenmerken hebben, die duidelijker naar voren komen. In de praktijk blijkt het onderscheid tussen (hoog)intelligent en (hoog)begaafd minder relevant te zijn bij de vorming van beleid. In beide gevallen gaat het om de leerlingen, die ruim bovengemiddeld informatie kunnen opnemen en verwerken.

Voor kleuters wordt een aparte terminologie gehanteerd. Bij hen spreken we van een ontwikkelingsvoorsprong. Het grote verschil tussen kleuters en kinderen ouder dan zes jaar is dat je bij kleuters wel een ontwikkelingsvoorsprong kunt vaststellen, maar dat je nog niet met voldoende betrouwbaarheid kunt vaststellen of ze die na hun zesde jaar nog zullen vasthouden. Deze kleuters worden ook wel potentieel hoogbegaafde leerlingen genoemd. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong doorlopen die ontwikkeling niet alleen sneller dan andere kinderen, het ziet er ook naar uit dat ze dit met grotere stappen doen.

Termen als 'begaafd', 'meer- en hoogbegaafd', 'intelligent', 'hoogintelligent' en 'een brede ontwikkelingsvoorsprong' impliceren allemaal dat het gaat om het kunnen leveren van uitzonderlijke prestaties op meerdere domeinen. Door te kiezen voor zowel meerbegaafde als hoogbegaafde leerlingen heeft dit protocol betrekking op een grotere groep leerlingen. Zij komen in aanmerking voor een aangepast onderwijsaanbod, waarbij ook de sociale integratie wordt bevorderd. Willen we zicht krijgen op meer en- hoogbegaafde kinderen in de onderwijspraktijk, dan is het belangrijk om te weten hoe de signalen van begaafdheid te herkennen zijn. Ook moet er gekeken worden over welke kenmerken meer en hoogbegaafde kinderen in meerdere en minder mate beschikken. Niet iedere hoogbegaafde leerling zal in dezelfde mate aan deze eigenschappen voldoen. Toch blijken veel kenmerken in de praktijk echter wel aanwezig te zijn. Op OBS 't Busseltje maken we gebruik van het instrument Digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid zodat we deze kinderen beter in beeld krijgen.

2. ONTWIKKELINGSVOORSPONG BIJ KLEUTERS

Het is van belang om tijdig te signaleren. De signalering vindt plaats voor alle leerlingen. Wanneer leerlingen opvallen vanuit de signalering wordt de diagnostisering en begeleiding uitgevoerd.

2.1 SIGNALERING:

Signalering vindt plaats op de volgende manieren:

- Tijdens de intake is er al aandacht voor de signalen voor hoogbegaafdheid.
- Observaties door de leerkracht, waarbij gekeken wordt naar grote nieuwsgierigheid, veel algemene kennis, snel van begrip, creatief denkvermogen enz.
- Informatie uit de overdracht met de GGD, het consultatiebureau, de peuterspeelzaal of de dagopvang
- Het intakeformulier en een gesprek met de ouders van nieuwe leerlingen over de vroege ontwikkeling
- Het registratiesysteem van de groepen 1 en 2 waarbij de ontwikkelingsgebieden (cognitieve ontwikkeling, de werkhouding en de sociaal- emotionele ontwikkeling) een belangrijke rol spelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Mijn Kleutergroep.
- De Quickscan van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH), zes weken na instroom in groep 1 .

2.2 DIAGNOSTISERING EN BEGELEIDING:

De volgende stappen worden achtereenvolgens gezet:

- Het invullen van de Quickscan van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH) van groep 1. Hiermee kan gerichter bepaald worden hoe groot de kans is op een ontwikkelingsvoorsprong.
- Naar aanleiding van de Quickscan heeft de leerkracht een gesprek met de ouders en eventueel het kind.
- Geeft de Quickscan en het gesprek met de ouders een aanleiding voor verder onderzoek, dan wordt er een traject uitgezet.
- Het invullen van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid. Bij dit protocol horen leerkracht, leerling en ouderformulieren.
- Bij leerlingen die op één vakgebied uitblinken zal de begeleiding aangepast worden op dat gebied.
- Bij zeer grote voorsprong op meerdere gebieden en/of signalen van verveling en onvrede zal de school een passend begeleidingsplan opstellen met behulp van de doelen in Mijn Kleutergroep.

In de ontwikkeling van het kind met een ontwikkelingsvoorsprong kun je al vroeg kenmerken onderscheiden van leer- en persoonlijkheidseigenschappen die we later in toenemende mate herkennen als eigen aan hoogbegaafde kinderen. Daarbij valt te denken aan de grotere leerstappen die het kind maakt, streven naar perfectionisme, al vroeg kunnen omgaan met humor, een brede algemene belangstelling en het soms sterk kunnen focussen op bijzondere belangstellingen. Niet alle kinderen zullen deze kenmerken echter vasthouden en zelfs verder ontwikkelen. En daar ligt het belangrijkste verschil tussen kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong en kinderen die we later hoogbegaafd kunnen noemen.

Op OBS 't Busseltje bieden leerkrachten binnen de ontwikkeling voor beide groepen extra materialen en ideeën aan. Denkend aan verrijkingsmateriaal. Ook de ontwikkelingsgebieden waarin een leerling geen of een (veel) mindere voorsprong heeft, worden gestimuleerd, zodat er geen eenzijdige aandacht uitgaat naar één vakgebied. Van leerlingen bij wie is gebleken dat zij meer aankunnen, worden ook meer/ andere dingen gevraagd.

Onze school kiest voor het inzetten van extra materialen voor verrijking en verdieping, voor het stimuleren en enthousiasmeren. Als blijkt dat bovenstaande maatregelen niet afdoende zijn en als de testen wijzen op een grote ontwikkelingsvoorsprong wordt met alle betrokkenen bepaald wat een vervolgstap zal worden.

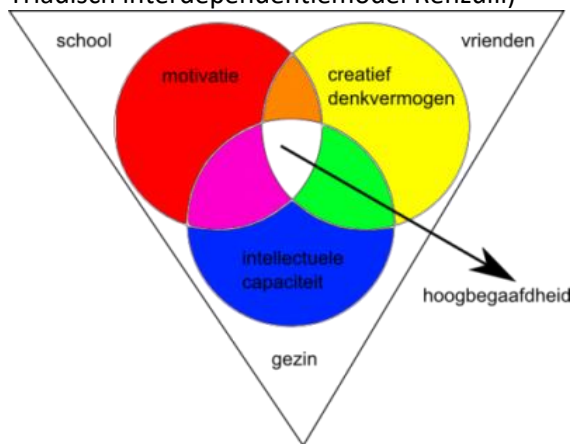
3. MEER- EN HOOGBEGAAFDHEID GROEP 3 TOT EN MET 8

Het is van belang om tijdig te signaleren. De signalering vindt plaats voor alle leerlingen. Wanneer leerlingen opvallen vanuit de signalering wordt de diagnostisering en begeleiding uitgevoerd.

3.1 SIGNALERING:

Signalering vindt plaats op de volgende manieren:

- Observaties door de leerkracht, waarbij gekeken wordt naar grote nieuwsgierigheid, veel algemene kennis, snel van begrip, creatief denkvermogen enz.
- Informatie vanuit het leerlingendossier
- Het onderwijskundig rapport en een gesprek met de ouders van nieuwe leerlingen over de ontwikkeling.
- Toetsuitslagen Leerling in Beeld. De leerlingen moeten in principe een hoge A scoren.
- De Quickscan van het DHH, zes weken na instroom van groep 3 en aan het einde van eind groep 5.
- Verder onderzoek met het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid.
- Signalen van onderpresteren (zie bijlage)
- Factoren als creativiteit, doorzettingsvermogen en intelligentie spelen een belangrijke rol (zie figuur: Triadisch interdependentiemodel Renzulli)

3.2 DIAGNOSTISERING EN BEGELEIDING VOLGENS HET DHH MODEL.

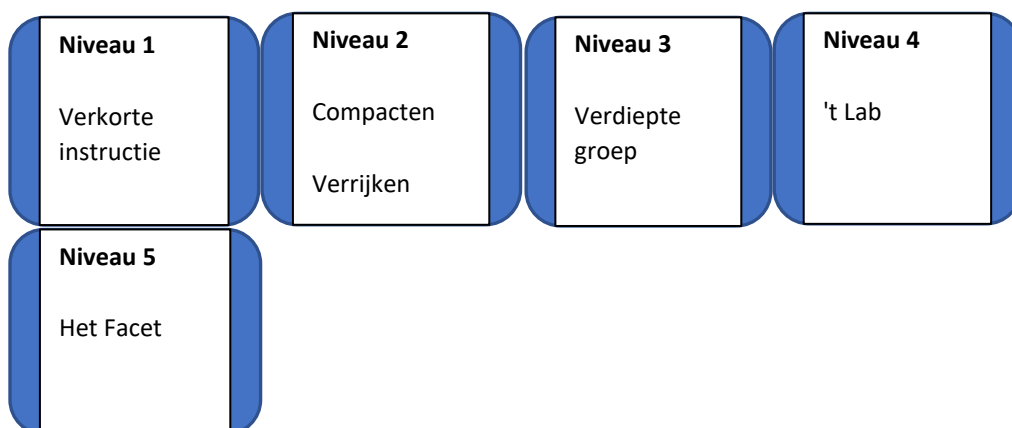
De volgende stappen worden achtereenvolgens gezet:

- Het invullen van de Quickscan. Hiermee kan gerichter bepaald worden hoe groot de kans is op meer- of hoogbegaafdheid.
- Naar aanleiding van de Quickscan heeft de leerkracht een gesprek met de ouders en eventueel het kind.
- Geeft de Quickscan en het gesprek met de ouders een aanleiding voor verder onderzoek, dan wordt er een traject uitgezet.
- Het invullen van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid. Bij dit protocol horen leerkracht, leerling en ouderformulieren.

- Bij leerlingen die op één vakgebied uitblinken zal de begeleiding aangepast worden op dat gebied. In groep 3 t/m 8 is het binnen de principes van het aanbieden van leerstof op maat mogelijk de leerling uit te dagen en aan te spreken op zijn mogelijkheden.
- Bij zeer grote voorsprong op meerdere gebieden en/of signalen van verveling en onvrede zal de school doortoetsen middels de Leerling in Beeld toetsen. Zo komt de ontwikkeling van het kind goed in beeld en kan er een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Eventueel kan er gekozen worden om een leerling aan te melden bij 't Lab. Dit wordt altijd besproken tijdens een leerlingconsultatie met de orthopedagoog.
- Ouders en kind worden betrokken bij het hele proces.

4. DE ROUTING VAN OBS 'T BUSSELTJE

4.1 VERRIJKING

Hierboven staat een afbeelding van de zorgniveaus op OBS 't Busseltje, ingevuld vanuit de doelgroep meer- en hoogbegaafden leerlingen

De tijd die over is doordat meer- en hoogbegaafde kinderen in compacte vorm de basisstof aangeboden krijgen dient gebruikt te worden voor verrijking. Voor meer- en hoogbegaafde kinderen is verrijking geen vrijblijvend iets, maar wordt geïntegreerd in hun eigen leerlijn. De verrijking dient gericht te zijn op het opdoen van vaardigheden die extra aandacht behoeven: - Leren leren - Leren denken - Leren (voor het) leven. Naast verrijking in de vorm van opdoen van vaardigheden kan de lesstof ook bestaan uit verdieping/verbreding door middel van projectgericht thema's uitwerken of creatieve taken. De doelen voor de hoogbegaafde leerlingen worden als vast onderdeel in het groepsplan verwerkt. Meer- en hoogbegaafde kinderen krijgen in principe alles in hun eigen klas aangeboden, weliswaar in compacte vorm. Er wordt aan deze kinderen enkel instructie gegeven over de stof die nog niet beheerst wordt. Herhaling van lesstof en opdrachten is minder nodig. In de resterende tijd wordt verwacht dat deze kinderen verrijkingsopdrachten maken, ofwel aangeboden door de leerkracht ofwel meegekregen uit de verdiepte groep of 't Lab (zie blz 11). De verrijkingsopdrachten staan in een speciale map. De instructie, maar vooral ook de procesbegeleiding wordt buiten de klas minstens 1 keer per week gegeven door een onderwijsassistent of leerkracht. Taak voor de leerkrachten is ook het blijven signaleren van kinderen met een voorsprong en het volgen van de prestaties van kinderen waarbij eerder is gebleken een voorsprong aanwezig te zijn. De leerkrachten worden door de MHB coördinator (OC'er) ondersteund bij de uitvoering in de klas. Het onderwerp hoogbegaafdheid zal jaarlijks terugkeren tijdens een studiedag of tijdens een vergadering.

4.2 WANNEER KOMT EEN LEERLING IN AANMERKING VOOR DE VERDIEPTE GROEP?

Voor sommige leerlingen is de basisondersteuning meer- en hoogbegaafdheid onvoldoende. Op dat moment kan lichte ondersteuning in de vorm van een verdiepte groep worden geboden (1 dagdeel

per week), het derde niveau van ondersteuning. Deze ondersteuning gaat dus verder waar de basisondersteuning ophoudt. Het gaat hier dan om meer-en hoogbegaafde leerlingen (dit kunnen ook onderpresteerders zijn) die behoefte hebben aan:

- leren van en met ontwikkelingsgelijken
- verbreding van vaardigheden en verdieping van de leerstof. Let op: niet elke meer-en hoogbegaafde leerling komt in aanmerking voor de verdiepte groep.

4.2.1 WE HEBBEN CRITERIA VASTGESTELD VOOR DEELNAME AAN DE VERDIEPTE GROEP

Deze criteria gelden als uitgangspunt en worden in samenhang bekeken samen met de OC'er. De volgende criteria zijn bepaald:

- Een A score op de LiB toetsen of uit de quickscan moet naar voren komen dat het een onderpresteerder is.
- Voldoende leer- en persoonlijkheidseigenschappen kenmerkend voor hoogbegaafdheid, zoals: snel van begrip, in staat grote denkstappen te nemen, zeer goed geheugen, sterke taalvaardigheden, creatief denkvermogen, etc.
- Daarnaast is er sprake van zorg als gevolg van de hoogbegaafdheid in de reguliere schoolsetting, waarbij kan worden gedacht aan de volgende persoonlijke problemen bij de leerling: onderpresteren, het verliezen van motivatie om te leren, verveling, onzekerheid (over eigen kunnen), en de behoefte aan ontmoeting van ontwikkelingsgelijken (zie verder opsomming op het aanmeldingsformulier)
- De school heeft de onderwijsbehoeften van de leerling helder in kaart gebracht en een plan opgesteld waaruit blijkt dat minimaal is gewerkt aan de volgende preventieve en licht curatieve ondersteuningsacties: compacten, verrijken, besproken tijdens leerlingbespreking met OC'er.
- De verdiepte groep is er voor leerlingen van groep 5 tot en met 8. Toevoeging: in bijzondere gevallen voor leerlingen vanaf halverwege groep 4. Voorwaarde is wel dat leerlingen kunnen lezen en schrijven. Er wordt verondersteld dat leerlingen in principe tot en met groep 4 nog voldoende in de eigen klas kunnen worden begeleid. Daarbij wordt door het hanteren van deze grenzen voorkomen dat de verschillen in leeftijd en ontwikkeling van de leerlingen in de verdiepte groep te ver uiteen komen te liggen.

4.3 ONS AANBOD IN DE VERDIEPTE GROEP

Ons aanbod in de plusklassen gaat verder dan de basisondersteuning op school voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Het aanbod in de verdiepte groep bestaat uit activiteiten gericht op:

- Ontwikkelen van de executieve functies: Executieve functies zijn de cognitieve processen die zowel het denken als het gedrag controleren. Leerlingen hebben deze vaardigheden nodig om complexe taken uit te kunnen voeren. Executieve functies bestaan bijvoorbeeld uit werkgeheugen, het vermogen om na te denken voor je iets doet (reactie-inhibitie), je aandacht erbij kunnen houden en het vermogen om te kunnen ordenen. Over het algemeen scoren hoogbegaafde leerlingen hoog op taken die een beroep doen op reactie-inhibitie en flexibiliteit en beschikken zij over zeer goede werkgeheugencapaciteiten. Voor een goede ontwikkeling van de executieve functies is het van belang dat leerlingen al op jonge leeftijd taken krijgen waarbij ze deze functies moeten inzetten. In het reguliere aanbod is hier vaak te weinig ruimte voor. Hier krijgen leerlingen onvoldoende complexe taken en opdrachten, waarbij ze hun executieve functies bewust in moeten zetten.

- **Persoonlijkheidsvorming:** Door perfectionisme, hoog sensitiviteit, rechtvaardigheidsgevoel en een kritische instelling kunnen hoogbegaafde leerlingen een gevoel van 'anders zijn' ervaren. Dat kan zorgen voor een gevoel van eenzaamheid en heeft ook invloed op vriendschappen. Door contact met gelijkgestemden kunnen zij zich veilig en meer begrepen voelen.
- **Creatief denken:** Een van de kenmerken van hoogbegaafdheid is creativiteit. In de reguliere leerstof worden de hogere-orde-denkvaardigheden te weinig aangesproken. Het gaat dan om vaardigheden zoals analyseren, evalueren en creëren. In de verdiepte groep werken we met bredere vraagstukken en onderzoeksvragen die een beroep doen op de creativiteit van de leerlingen.
- **Samenwerken:** Hoogbegaafde leerlingen hebben vaak creatieve ideeën. Soms zijn ze gewend dat hun idee gemakkelijk wordt overgenomen en uitgevoerd. Samenwerken vergt echter meer. Het gaat ook over goed kunnen luisteren naar andere leerlingen, inzicht hebben in je eigen kwaliteiten én die van anderen en die kwaliteiten effectief in kunnen zetten. En het gaat ook over komen tot een compromis op het moment dat er meningsverschillen ontstaan. In een reguliere groep is er vaak te weinig ruimte om deze vaardigheden te ontwikkelen.
- **Zelfstandig werken:** Naast samenwerken is het ook van belang dat hoogbegaafde leerlingen zelfstandig aan een opdracht kunnen werken. Het gaat dan om complexe taken die een beroep doen op het creatieve denken en waarbij de leerlingen 'wringmomenten' ervaren. Zo leren ze doorzetten, plannen, met frustratie omgaan en leren ze hun motivatie te vinden en te behouden. Dit is ook een goede voorbereiding op het zelfstandig studeren, iets waarop juist deze leerlingen in het voortgezet onderwijs vaker vastlopen.
- **Eigenaarschap:** Het is belangrijk dat we hoogbegaafde leerlingen betrokken houden bij ons onderwijs. Dat zij interesse hebben en houden in school en in het leren. We willen hen juist stimuleren een leven lang te leren. In de plusklas werken we met doelen en reflecteren we hierop. We voeren gesprekken met de leerling over het leren. Zo krijgen leerlingen meer zelfkennis en worden zij eigenaar van hun eigen leerproces.

4.4 ACTIVITEITEN IN DE VERDIEPTE GROEP

Het aanbod in de verdiepte groep kan vanuit bovenstaande principes en uitgangspunten vormgegeven worden met verschillende activiteiten. Onderstaande lijst is zeker niet volledig, maar geeft een indruk van activiteiten die aan bod kunnen komen:

- Projecten
  - Onderzoekend leren*
  - Ontwerpend leren*
  - Opzoekend leren*
  - Verhalend ontwerpen*
- Complexe reken- en taalvraagstukken
- Vreemde talen
- Filosoferen
- Gezelschapsspellen
- Coöperatieve spelen
- Denksleutels

4.5 AANMELDING EN WERKWIJZE 'T LAB?

Het Lab is een plusvoorziening waaraan leerlingen van RBOB kunnen deelnemen. Dat is voornamelijk voor leerlingen die niet genoeg hebben aan het verrijkingsaanbod van de groep en het aanbod van de verdiepte groep. Binnen RBOB zijn er 3 voorzieningen die daar zorg voor dragen.

Binnen het Lab wordt wekelijks een ochtend projectmatig gewerkt aan thema's in periodes van 6-8 weken. De leeftijdsgroep is groep 4 t/m groep 8. Er wordt gewerkt aan groepsdoelen zoals bijvoorbeeld mindset, ontmoeten van gelijkgestemden ed. (doelen voortkomend uit de drie cirkels). Binnen de groepsdoelen wordt gedifferentieerd op individuele kinddoelen.

Er zijn projecten waarbij psycho-educatie, onderzoekend leren, creatieve projecten en deep-level learning aan bod komen. Spelen, bouwen en ontmoeten zijn daarnaast van belang.

Naast de ochtend in het Lab begeleiden de Lab leerkrachten scholen en leerkrachten bij het vormgeven van het onderwijs aan de Lab leerlingen in ondersteuningsniveau 1 t/m 3.

4.5.1 AANMELDPROCEDURE EN DOELGERICHTE SAMENWERKING TUSSEN 'T LAB EN DE REGULIERE KLAS.

1. Leerling wordt aangemeld voor consultatie met de orthopedagoog. Er is dan reeds een groeidocument gemaakt.
2. Allereerst wordt bekeken wat aangepast kan worden in de basisondersteuning op schoolniveau. Daar ligt de eerste focus. In tweede instantie wordt gekeken wat leerlingsspecifieke doelen zijn en of de school aan deze doelen tegemoet kan komen en of de verdiepte groep hierin voldoende biedt.
3. Wanneer naar aanleiding van de consultatie wordt besloten dat een leerling past binnen 't Lab, neemt de OC'er van de school contact op met de betreffende Lab-leerkracht. Er wordt dan o.m. afgestemd of de leerling doelen passend zijn en of er ruimte is binnen de betreffende Lab-klas. Vervolgens worden betrokkenen (ouders, school) op de hoogte gebracht.
4. Wanneer een leerling definitief naar 't Lab gaat, noteert de orthopedagoog dit in het arrangementenoverzicht.
5. Er vindt een intakegesprek plaats tussen leerkracht, Lab leerkracht, orthopedagoog en ouders (eventueel voorafgegaan door een interne voorbespreking), waarin de doelen en het plan van aanpak worden besproken.
6. Twee keer per jaar worden de doelen en het plan van aanpak geëvalueerd en bijgesteld. Hierbij zijn de leerkracht, ouders en ondersteuningscoördinator aanwezig. Tijdens de evalueatie sluit de orthopedagoog ook aan. Tijdens de evaluatie wordt steeds bekeken of voortzetting van deelname aan 't Lab wenselijk/noodzakelijk is. Een arrangement voor 't Lab is steeds voor 1 jaar.
7. Gedurende de deelname aan 't Lab, houdt de leerkracht van de leerling het groeidocument en OPP up tot date. Uiteraard in afstemming met de Lab leerkracht.

8. De vastgelegde doelen in het groeidocument worden samen met het kind concreet uitgewerkt in het leerlingportfolio binnen 't Lab.

4.6 AANMELDPROCEDURE HET FACET

Het Facet verzorgt voltijds basisonderwijs aan hoogbegaafde kinderen die in het reguliere onderwijs niet voldoende tot hun recht komen en soms zelfs vastlopen.

In samenspraak met ouders en de huidige school wordt er bekeken of het onderwijs- en begeleidingsaanbod binnen Het Facet, past bij een leerling.

Met de basisschool wordt gekeken, welk arrangement past bij de ondersteuningsbehoeften van het kind.

4.6.1 CRITERIA VOOR TOELATING HET FACET:

- Een onderzoeksverslag van een IQ afname door een (GZ) psycholoog waar hoogbegaafdheid wordt vastgesteld (uitgangspunt $IQ \geq 130$)
- Huidige school is op de hoogte en handelingsverlegen.
- Huidige school is bereid een arrangement te bekostigen. (Dit geldt niet voor scholen van RBOB De Kempen).
- Eerste begeleidingsbehoefte is gerelateerd aan hoogbegaafdheid (Onderwijsbehoefte gerelateerd aan hoogbegaafdheid is voorliggend aan eventuele bijkomende onderwijsbehoeften).
- Kinderen zijn in principe plaatsbaar vanaf groep 4.
- Ouders onderschrijven de werkwijze en visie van Het Facet en stellen zich hieraan ondersteunend op.
- Woonachtig in Nederland.

4.6.2 ORIENTATIETRAJECT OPSTARTEN

- Een brief van de ouders (met gezag) met motivatie waarom zij een plaatsing bij Het Facet willen verkennen.
- Graag ontvangt Het Facet een verslag van een intelligentieonderzoek waaruit blijkt dat het kind hoogbegaafd is.
- Ook de didactische gegevens (leerlingvolgsysteem) en sociaal emotionele gegevens van het kind worden aangeleverd.
- Tevens levert OBS 't Busseltje het groeidocument aan.
- Het is belangrijk dat zorgniveau 1 t/m 4 op OBS 't Busseltje zijn doorlopen.
- De casus wordt in een commissieoverleg besproken om te onderzoeken of Het Facet een passende plek zou kunnen zijn en het zinvol is een orientatietraject op te starten.

Indien de commissie denkt dat er een mogelijkheid is dat het kind past binnen Het Facet wordt er een gesprek met ouders en OBS 't Busseltje gepland (driehoeksgesprek) Voordat Het Facet een leerling plaatst is er altijd nog een observatie van de leerling op de basisschool. Vervolgens wordt het kind weer besproken in het commissieoverleg. Desgewenst wordt de procedure aangepast als blijkt dat er meer onderzoek nodig is of wellicht nog een observatie.

BIJLAGE 1

DE MODULE QUICKSCAN

De Quickscan is de voorloopmodule op het gebruik van het DHH. Deze module wordt daarom ook wel de 'Nulmodule' genoemd. Het invullen van de Quickscan voor een leerling is altijd de taak van de groepsleerkracht. De OC'er heeft zicht op groepsresultaten. Indien je onderzoek wilt gaan doen met het DHH naar een specifieke leerling, bijvoorbeeld omdat ouders of groepsleerkracht hebben aangegeven dat zij vermoeden dat de leerling begaafd is, dan sla je deze Nulmodule over en begint direct in de module die volgens je eigen inzicht van toepassing is. Omdat de Quickscan een grofmazig instrument is, dat geen uitspraken doet of de leerling al dan niet begaafd is, maken we gebruik van één informatiebron: de groepsleerkracht. De Quickscan wordt op maximaal drie momenten in de schoolloopbaan van een leerling afgenomen:

- zes weken na instroom groep 1
- zes weken na instroom groep 3
- eind van groep 5

Uiteraard geldt dat de Quickscan in groep 3 en groep 5 alleen ingezet wordt voor die leerlingen die nog niet eerder herkend zijn als begaafde leerling en waarvoor geen andere zorgaspecten al eerder herkend zijn (autisme, dyslexie, leerzwak et cetera). In alle gevallen is het zo dat je het resultaat van de Quickscan naast je neer kunt leggen en zelfstandig een besluit kunt nemen. Dus als de scan aangeeft dat er onvoldoende aanwijzingen zijn dat onderzoek met het DHH gewenst is, wordt er langs de normale weg altijd en op elk gewenst moment een dossier voor de leerling aangemaakt. Deze module kent drie fase:

1. Het invullen van de quickscan
2. Het bekijken van het resultaat
3. Beslissen over het vervolgtraject.

BIJLAGE 2

CHECKLIST ONDERPRESTEERDERS

Positief	
	1. Begrijpt en onthoudt moeilijke informatie wanneer het wel geïnteresseerd is
	2. Leest veel of verzamelt in zijn vrije tijd op andere manieren veel informatie
	3. Presteert significant beter op mondelinge dan op schriftelijke overhoringen
	4. Kent veel feiten en heeft een grote algemene ontwikkeling
	5. Komt goed uit de verf bij individueel onderwijs op maat
	6. Is creatief en heeft een levendige verbeelding
	7. Ontwikkelt thuis op eigen initiatief allerlei activiteiten
	8. Heeft een brede belangstelling en vindt het leuk om dingen te onderzoeken
	9. Is gevoelig

Negatief	
	1. Presteert op school redelijk tot slecht (soms alleen onder het eigen niveau)
	2. Heeft zijn huiswerk niet af of slecht gemaakt
	3. Is vaak ontevreden over zijn eigen prestaties
	4. Heeft een hekel aan automatiseren
	5. Vermijdt nieuwe leeractiviteiten uit angst om te mislukken
	6. Heeft minderwaardigheidsgevoelens, kan wantrouwend of onverschillig zijn
	7. Doet niet graag mee aan groepsactiviteiten, heeft het gevoel dat niemand hem mag
	8. Doelen worden door het kind te hoog gekozen, zodat het falen hieraan geweten kan worden

	9. Is snel afgeleid en impulsief
	10. Staat afwijzend of onverschillig tegenover de school
	11. Wil niet geholpen worden, wil zelfstandig zijn
	12. Neemt geen verantwoordelijkheid voor zijn eigen daden of wijt mislukken aan anderen
	13. Verzet zich tegen autoriteit